

tingstidende 1992-93, forhandlingerne sp. 7735, 8316 og 10459, tillæg A sp. 8677 og tillæg B sp. 1681. Beslutningsforslaget fremsættes samtidig med forslag til folketingsbeslutning om direkte demokrati (vejledende, landsdækkende folkeafstemninger ved vælgerinitiativ) (B 2), som er en genfremsættelse af beslutningsforslag B 74 fra Fremskridtspartiet fra folketingsåret 1992-93, jf. Folketingstidende 1992-93, forhandlingerne sp. 6448, 7768 og 10546, tillæg A sp. 7659 og tillæg B sp. 1655. Begge beslutningsforslag blev dengang afvist af de øvrige partier og af regeringen, bl.a. med henvisning til, at det skal være de ansvarlige politiske organer, der afgør, om der skal afholdes en vejledende folkeafstemning om et bestemt emne.

Tinget har i øvrigt flere gange behandlet forslag om afholdelse af vejledende folkeafstemninger vedrørende konkrete spørgsmål, f.eks. forslag til lov om folkeafstemning om flygtninge (L 38, Folketingsåret 1989-90 af Knud Lind (FP) m.fl.), se Folketingstidende 1989-90, forhandlingerne sp. 722, 921, 9465 og 10010, samt tillæg A sp. 1161 og tillæg B sp. 1011, og forslag til lov om afholdelse af vejledende folkeafstemning om en fast forbindelse over Øresund (L 160, 2. samling 1990-91 af Kim Behnke (FP) m.fl.). Se Folketingstidende 1990-91, 2. samling, forhandlingerne sp. 3344 og 4471 og tillæg A sp. 4077.

Disse forslag er afvist af Folketingets øvrige partier med henvisning bl.a. til, at emnerne ikke var »egne« til at blive undergivet folkeafstemning.

6. Forslagets forhold til forfatningen

Det nye, der indføres, hvis nærværende forslag vedtages, er alene, at et nærmere bestemt antal vælgere på regionalt plan kan forlange afholdelse af vejledende folkeafstemning. Dette berører ikke forfatningen, svækker ikke Folketingets beslutningsdygtighed, hæmmer ikke regeringens eller partiernes lovforberedelse, blokerer ikke det kommunale eller amtskommunale selvstyre, men tjener alene som en værdifuld vejledende rettesnor såvel i lovgivningsarbejdet som i lovforvaltningen.

7. Den tekniske gennemførelse af folkeafstemninger

Vedledende folkeafstemninger kan ret enkelt afholdes i forbindelse med valghandlinger.

I årene mellem 1970 og 1995 har der her i landet været afholdt tilsammen 23 folketingsvalg, kommunalvalg eller folkeafstemninger på i alt 22 forskellige valg- eller afstemningsdatoer. Regionale afstemninger kan uden særlige administrative vanskeligheder afholdes i tilknytning til sådanne valghandlinger.

Endnu enklere vil det formentlig være at lade afstemningerne foregå f.eks. pr. brev eller ved brug af elektroniske hjælpemidler. Hvis der fastlægges en afstemningsform, der forudsætter vælgernes personlige tilstedeværelse på afstemningsstedet, taler meget for, at f.eks. rådhus, posthus, biblioteker eller andre tilsvarende centralt placerede steder kan benyttes som afstemningssteder. Der er ikke som ved folketingsvalg og kommunale valg behov for de samme administrative foranstaltninger med udpegning af valgstyrelse, valgtilforordnede etc., og optællingen af afstemningsresultatet kan ske elektronisk, eventuelt under kontrol af uafhængige statsautoriserede revisorer.

Omkostningerne ved afholdelse af afstemninger vil efter de her anførte retningslinier kunne begrænses til et minimum, men man må i øvrigt i denne forbindelse være opmærksom på, at afstemningerne generelt vil føre til større påpasselighed i politikernes dispositioner over befolkningens økonomiske ressourcer, jf. de udenlandske erfaringer, der er redegjort for ovenfor.

Forslagsstillerne anbefaler, at regeringen ved udformning af lovforslag vælger at udforme så enkle og smidige regler om afstemnings- og optællingsprocedurer som muligt.

Forslagsstillerne henviser i øvrigt til det samtidig med dette forslag fremsatte forslag til folketingsbeslutning om brug af elektronisk stemmeafgivning i forbindelse med valg og folkeafstemninger (B 1).

8. Ingen begrænsning i emner, der kan underkastes folkeafstemning

Det er væsentligt at være opmærksom på, at vejledende folkeafstemninger bør kunne afholdes uden begrænsninger i temavalg. Det er de vælgere, der tager initiativ til anmodningen om afholdelse af afstemning, der selv udformer afstemningens tema og samler det nødvendige antal underskrifter bag kravet.

Nogle politikere anser folkeafstemninger som en principielt god idé, men kun under forudsætning af, at det er de »rigtige« emner, der sættes under afstemning. De anser nogle emner for at være for vigtige, andre for at være betydningsløse, atter andre for at være for specielle eller for generelle etc. etc. Derfor møder man undertiden det standpunkt, at folkeafstemninger bør afholdes her i landet, men man må først lade politikerne nøje overveje de emner, der ønskes afstemning om. Af samme grund under nogle at fremhæve, at eksempelvis skattespørgsmål, indvandrerpolitik, kriminalpolitik, socialpolitik og mange andre områder er »uegnede« for afholdelse af folkeafstemninger.